

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และการใช้บริการจัดหางาน ของกรมการจัดหางาน ของผู้หางานในเขตกรุงเทพมหานคร” (Communication, Knowledge, Attitude And The Utilization Of Public Employment Of Services Job Seekers In Bangkok) มีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

รูปแบบงานวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานของกรมการจัดหางาน ทักษะต่อกรมการจัดหางาน และการใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางานของผู้หางาน ในเขต กรุงเทพมหานคร

ประชากรในงานวิจัย

ประชากรในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้ที่หางาน (Job seekers) ในบริษัทจัดหางานเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากสถิติของกรมการจัดหางาน ในปี 2539 มีจำนวนทั้งสิ้น 40,934 คน และจะใช้จำนวนนี้เป็นฐานในการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง

1. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ในการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม ใช้สูตรดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2537)

$$n = \frac{N}{(1+Ne^2)}$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่างหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมดหรือขนาดของประชากร

e คือ ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดได้ ในที่นี้ คือ 5%
ฉะนั้นค่า $e = 0.05$

เมื่อแทนค่าสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{40934}{1-40934(0.05)^2} \\ &= \frac{40934}{103.335} \\ &= 396.129 \end{aligned}$$

กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ กำหนดไว้ 400 คน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้จะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากเขตที่มีผู้หางานมากที่สุดในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากสถิติของกรมการจัดหางาน ปี 2539 ได้แก่ เขตปทุมวัน (ซึ่งกรมฯ ได้รวมเขตบางรักไว้ด้วย)

จากนั้นจะใช้วิธีเก็บข้อมูลจากผู้หางานในบริษัทเอกชนที่ตั้งอยู่ในเขตนี้ อย่างไม่เฉพาะเจาะจง (Accidental sampling) ด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยนักวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยแล้วรวบรวมข้อมูลกลับในวันนั้น

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้หางานที่มีลักษณะทางประชากรต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางานต่างกัน

ตัวแปรอิสระ: ลักษณะทางประชากร

ตัวแปรตาม : การเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางาน

สมมติฐานข้อที่ 2 การเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางานของผู้หางาน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานจากกรมการจัดหางาน

ตัวแปรอิสระ: การเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางาน

ตัวแปรตาม : ความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานของกรมการจัดหางาน

สมมติฐานข้อที่ 3 การเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางาน ของผู้หางานมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกรมการจัดหางาน

ตัวแปรอิสระ: การเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางาน

ตัวแปรตาม : ทัศนคติต่อกรมการจัดหางาน

สมมติฐานข้อที่ 4 การเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางานของผู้หางาน มีความสัมพันธ์กับการใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน

ตัวแปรอิสระ: การเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางาน

ตัวแปรตาม : การใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน

สมมติฐานข้อที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานจากกรมการจัดหางานของผู้หางาน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกรมการจัดหางาน

ตัวแปรอิสระ: ความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานจากกรมการจัดหางาน

ตัวแปรตาม : ทัศนคติต่อกรมการจัดหางาน

สมมติฐานข้อที่ 6 ความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานจากกรมการจัดหางานของผู้หางาน มีความสัมพันธ์กับการใช้บริการจัดหางานของ กรมการจัดหางาน

ตัวแปรอิสระ: ความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานของกรมการจัดหางาน

ตัวแปรตาม : การใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน

สมมติฐานข้อที่ 7 ทักษะติดต่อกรมการจัดหางานของผู้หางาน มีความสัมพันธ์กับการใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน

ตัวแปรอิสระ: ทักษะติดต่อกรมการจัดหางาน

ตัวแปรตาม : การใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน

สมมติฐานข้อที่ 8 การเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางาน ความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานจากกรมการจัดหางาน และทักษะติดต่อกรมการจัดหางาน ของผู้หางาน สามารถการอธิบายการใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางานได้

ตัวแปรอิสระ: การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทักษะติดต่อกรมการจัดหางาน

ตัวแปรตาม : การใช้บริการของกรมการจัดหางาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือ แบบสอบถามและแบบทดสอบ – ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามเป็น 5 ตอนดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงาน และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางาน จากสื่อบุคคล และสื่อมวลชน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานจากกรมการจัดหางาน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับทักษะติดต่อกรมการจัดหางาน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน จำนวน 10 ข้อ

การทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือ

แบบสอบถามได้รับการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง 30 คน เพื่อทดสอบโครงสร้างแบบสอบถามและคำถามในแต่ละข้อ เพื่อให้แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ยุวิจัยต้องการ และมีความยากง่ายที่เหมาะสม

การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

การทดสอบความน่าเชื่อถือในส่วนคำถามความรู้เกี่ยวกับกรมการจัดหางาน ได้นำมาคำนวณหาค่าความน่าเชื่อถือ โดยวิธีการทดสอบของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson's Method) โดยใช้สูตรดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2537)

จากสูตร KR21

$$r_{11} = \frac{k}{(k-1)} \left(1 - \frac{x(k-\bar{x})}{ks^2} \right)$$

เมื่อ k คือ จำนวนข้อ

S^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับที่ได้จากการทดสอบ

$\bar{x}$ คือ คะแนนเฉลี่ยรวมทั้งฉบับ

ผลการทดสอบได้ค่าความน่าเชื่อถือของคำถามวัดความรู้ 0.69

การคำนวณค่าความน่าเชื่อถือ สำหรับคำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อกรมการจัดหางาน และการใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน จะใช้วิธีการทดสอบโดยใช้สูตร Coefficient Alpha ของ Cronbach โดยใช้สูตรดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2537)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum V_i}{V_t} \right)$$

- เมื่อ α คือ ค่าความเชื่อถือได้
 k คือ จำนวนข้อ
 V_i คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 V_t คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือของคำถามวัดทัศนคติได้ค่าความน่าเชื่อถือ 0.72

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลได้ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเอง โดยได้รับการแนะนำในการตอบแบบสอบถามจากนักวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วจำนวน 10 คน แล้วเก็บแบบสอบถามกลับในวันเดียวกัน การเก็บและรวบรวมข้อมูลกระทำในช่วงเดือนธันวาคม 2540 ถึงสิ้นสุด กุมภาพันธ์ 2541

การวัดตัวแปรและเกณฑ์การให้คะแนน

การเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางาน

วัดจากความบ่อยครั้งของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการสมัครงานหรือการส่งเสริมการมีงานทำ ซึ่งเนื้อหาของข่าวสารจัดทำโดยกรมการจัดหางาน ทั้งจากสื่อบุคคล คือ สมาชิกในครอบครัว ญาติ เพื่อน คนรู้จัก และเจ้าหน้าที่ของทางราชการ และจากสื่อมวลชน คือ ป้ายประกาศหรือแผ่นพับ หนังสือพิมพ์ วารสารหรือนิตยสาร วิทยุ และโทรทัศน์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล			
สัปดาห์ละ 6-7 วัน	=	5	คะแนน
สัปดาห์ละ 3-5 วัน	=	4	คะแนน
สัปดาห์ละ 1-2 วัน	=	3	คะแนน
เดือนละ 1-2 ครั้ง	=	2	คะแนน
นานกว่าเดือนละครั้ง	=	1	คะแนน
ไม่เคยพูดคุยเลย	=	0	คะแนน

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

สัปดาห์ละ 6-7 วัน	=	5	คะแนน
สัปดาห์ละ 3-5 วัน	=	4	คะแนน
สัปดาห์ละ 1-2 วัน	=	3	คะแนน
เดือนละ 1-2 ครั้ง	=	2	คะแนน
นานกว่าเดือนละครั้ง	=	1	คะแนน
ไม่เคยอ่านเลย	=	0	คะแนน

แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และแบ่งระดับของการเปิดรับข่าวสารออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับต่ำมาก	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารน้อยกว่า 1.50
ระดับต่ำ	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารอยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49
ระดับปานกลาง	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.49
ระดับสูง	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารอยู่ระหว่าง 3.50 - 4.49
ระดับสูงมาก	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารอยู่ระหว่าง 4.50 - 5.00

ความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานจากกรมการจัดหางาน

วัดจากแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ภารกิจ และการให้บริการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการมีงานทำ หรือส่งเสริมการมีงานทำ จำนวน 10 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูกได้	1	คะแนน
ตอบผิดได้	0	คะแนน

แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และกำหนดระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานจากกรมการจัดหางานดังนี้

ระดับความรู้ต่ำ	หมายถึง	มีคะแนนความรู้น้อยกว่า 4.67 คะแนน ($\bar{x} - \frac{1}{2} SD$)
ระดับความรู้ปานกลาง	หมายถึง	มีคะแนนความรู้อยู่ระหว่าง 4.67-6.4 คะแนน ($\bar{x} \pm \frac{1}{2} SD$)
ระดับความรู้สูง	หมายถึง	มีคะแนนความรู้น้อยกว่า 6.41 คะแนน ($\bar{x} + \frac{1}{2} SD$)

ทัศนคติต่อกรมการจัดหางาน

วัดจากการแสดงความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อบทบาทหน้าที่ ภารกิจ และการให้บริการ จัดหางานของกรมการจัดหางาน โดยใช้แบบทดสอบทัศนคติซึ่งเป็นคำถามจำนวน 10 ข้อ เป็นทัศนคติเชิงบวก 5 ข้อ และเป็นทัศนคติเชิงลบ 5 ข้อ มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
เฉย ๆ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

จากนั้นนำผลรวมของคะแนนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย และแบ่งระดับของทัศนคติต่อกรมการจัดหางานเป็น 5 ระดับ

ทัศนคติเชิงลบอย่างมาก	หมายถึง มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติน้อยกว่า 1.50
ทัศนคติเชิงลบ	หมายถึง มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติอยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49
ทัศนคติเป็นกลาง	หมายถึง มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.49
ทัศนคติเชิงบวก	หมายถึง มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติอยู่ระหว่าง 3.50 - 4.49
ทัศนคติเชิงบวกอย่างมาก	หมายถึง มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติอยู่ระหว่าง 4.50 - 5.00

การใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน

วัดจากการสอบถามหรือค้นหาข้อมูล เกี่ยวกับการสมัครงาน การเข้าร่วมกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์หรือส่งเสริมการมีงานทำ ซึ่งเป็นบริการที่สำคัญ ๆ ของกรมการจัดหางาน เป็นคำถาม 10 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากกว่า 7 ครั้งต่อปี	= 5 คะแนน
6-7 ครั้งต่อปี	= 4 คะแนน
4-5 ครั้งต่อปี	= 3 คะแนน
1-3 ครั้งต่อปี	= 2 คะแนน
นานกว่าปีละครั้ง	= 1 คะแนน
ไม่เคยเลย	= 0 คะแนน

จากนั้นนำผลรวมของคะแนนทั้งหมด มาหาค่าเฉลี่ยและแบ่งระดับของการใช้บริการ
ของกรมการจัดหางานออกเป็น 5 ระดับ คือ

มีการใช้บริการจัดหางานต่ำมาก	หมายถึง มีค่าเฉลี่ยของการใช้บริการจัดหางาน น้อยกว่า 1.50
มีการใช้บริการจัดหางานต่ำ	หมายถึง มีค่าเฉลี่ยของการใช้บริการจัดหางาน อยู่ระหว่าง 1.50 - 2.49
มีการใช้บริการจัดหางานปานกลาง	หมายถึง มีค่าเฉลี่ยของการใช้บริการจัดหางาน อยู่ระหว่าง 2.50 - 3.49
มีการใช้บริการจัดหางานสูง	หมายถึง มีค่าเฉลี่ยของการใช้บริการจัดหางาน อยู่ระหว่าง 3.50 - 4.49
มีการใช้บริการจัดหางานสูงมาก	หมายถึง มีค่าเฉลี่ยของการใช้บริการจัดหางาน อยู่ระหว่าง 4.50 - 5.00

เกณฑ์การพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

มีค่าต่ำกว่า .20	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก
.20 - .40	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
.41 - .60	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
.61 - .80	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
.81 - 1.00	หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

การประมวลผลข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จะทำการลงรหัสข้อมูล (Coding) แล้วนำ
ผลไปประมวลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะกระทำเป็นขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ใช้สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการนำเสนอข้อมูลในตาราง เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ข้อมูลด้านลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส ประสบการณ์การทำงานและอาชีพ

1.2 การเปิดรับข่าวสารจากกรมการจัดหางานของผู้หางาน

1.3 ความรู้เกี่ยวกับการจัดหางานจากกรมการจัดหางานของผู้หางาน

1.4 ทักษะติดต่อกรมการจัดหางานของผู้หางาน

1.5 การใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน ของผู้หางาน

2. การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

2.1 ใช้สถิติ t-test และ ANOVA เพื่อทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามลักษณะทางประชากร กับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ของกรมการจัดหางานตามสมมติฐานข้อที่ 1

2.2 ใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคู่ต่าง ๆ ตามสมมติฐานข้อที่ 2-7

2.3 ใช้สถิติการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อทดสอบว่าตัวแปรใดสามารถอธิบายการใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย